

GrønsagsNYT

Nr. 6 // 22. maj 2018

Aktuelt

Varslingen om regn Kristi himmelfartsdag udeblev undtaget enkelte steder, som fik uvejr med både regn og hagl. Ellers er det tørt mange steder og der kan være problemer med fremspiring af senest såede kulturer og generelt er der brug for vanding! Varmen er kommet og blevet og det går stærkt med udviklingen. Dog ses indtil videre umiddelbart mindre insektaktivitet, end hvad kunne forventes i det varme vejr.

Økologi

For arealer, der tilkommer bedriften efter den 20. april og frem til den 1. september, kan økologer, der senest har været autoriseret den 20. april i år, søge om Økologisk Arealtilskud gældende fra den 1. september i en ekstra ansøgningsrunde. Marker, der er med i ens fællesskema 2018, kan der ikke søges til. Ansøgningen foregår på gammeldags skema, der hentes fra lbst.dk, mens det tilhørende kort fortrinsvis laves i internet markkort (IMK). Ansøgningen dækker over tilskud samt et evt. omlægningstidspunkt.

INDHOLD

Aktuelt.....	1
Økologi.....	1
Nyt om kemi	1
Tilskudsmuligheder	1
Nyt om enkelte grønsagskulturer:	2
Salat.....	2
Kål & kinakål.....	2
Løg.....	3
Gulerod	4
Pastinak/persillerod	6
Rødbeder	6
Jordskokker.....	6
Sødkartofler.....	6
Arrangementer	7

Nyt om kemi

Overgangsperioden for brug af midler med den gamle CLP mærkning er blevet forlænget med et år, så disse kan bruges og opbevares indtil 31. maj 2019. I perioden vil Miljøstyrelsen vejlede om mærkningen, så det indenfor denne periode er muligt at få anvendt lagre af pesticider. Så ingen panik i år. Det er vigtigt, at der er fokus på at få brugt de produkter, der ikke er CLP-mærkede i løbet af det næste år.

Tilskudsmuligheder

Der bliver mulighed for at søge om Miljøteknologi fra den 3. august til den 2. oktober 2018.

[Læs mere om ordningen her.](#)

Spørg altid om muligheder for tilskud, inden du går i gang med et projekt.

Kontakt : Mona H. Christensen, Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N. Tlf.: 8740 5478.

E-mail: mhc@seges.dk

Nyt om enkelte grønsagskulturer:

Salat

Generelt

Det varme og tørre vejr betyder næsten normal høststart i diverse salater. Det giver også gode muligheder for mekanisk ukrudtsbekæmpelse samt dårlige vilkår for gråskimmel og salatskimmel. Til gengæld er det meget vigtigt med tilvanding og regelmæssig vanding i salatkulturer.

Gammaugler

Med varmens komme observeres nu også en del flyvende gammaugler i og omkring salatmarkerne. Hold øje med "dagflyvende natsværmere", der fouragerer i blomstrende ukrudt i markkanter og på foragre. Vær på vagt over for de små, grønne larver, der typisk sidder en og en i planterne. De er lysegrønne med en bleg længdestribe, og de kendetegnes ved en målerlignende gang pga. færre gangvorter end andre sommerfuglelarver. Larverne bekæmpes bedst i de tidlige stadier med f.eks. Steward eller i økologi Dipel/Turex.

Larve af gammaugle på blad af spidskål, øverst dens gnav

Off label godkendelse, Steward:

http://www.gartneriraadgivningen.dk/upl/website/steward_salat_endivie/GP13Stewardsalatendivie.pdf

Mindre anvendelse Dipel DF:

<http://www.gartneriraadgivningen.dk/upl/website/dipel-df-vaeksthus-jordbaer-salat/GP17DiPelDFvaeksthusjordbaersalatspinatkrydderurter1.pdf>

Mindre anvendelse Turex WG/WP:

<http://www.gartneriraadgivningen.dk/upl/website/turex-jordbaer-groensager/GP17TurexWPWGfrilandjordbaergroentsagermf.pdf>

Kål & kinakål

Ukrudtsbekæmpelse

Se [GrønsagsNyt nr. 5](#). Husk, at Matrigon 72 SG ikke må anvendes senere end d. 31/5.

Den lille Kålflue

Der er lagt en del æg nu, og vi har netop set de første larver ved rodhalsen af planter, i rødderne og i bladhjørner. Udtørring og mekanisk ukrudtsbekæmpelse kan have kostet nogle æg livet. Ifølge prognosen er vi langt henne i æglægningen nu og kan forvente at have overstået risikoperioden om ca. 14 dage de fleste steder.

https://www.landbrugsinfo.dk/Planteavl/Plantevaern/Skadedyr/Skadedyrsarter/Sider/PL_Kaalflue_varsling.aspx

Glimmerbøsser

Som forventet er der nu rigtig mange glimmerbøsser på vingerne over kålmarkerne. De går målrettet efter blomster og små hoveder af blomsterkål. De kan lave skader i små hoveder af både broccoli og blomkål, men broccoli er mest udsat pga. de åbne hoveder.

Da der meldes om udbredt resistens blandt glimmerbøsser over for samtlige godkendte pyrethroider, er [Steward](#) (kun i blomkål og broccoli) eller Mavrik 2F/[Mavrik Vita](#) (blomkål, broccoli, hovedkål og rosenkål) de eneste reelle muligheder, når det gælder glimmerbøsser.

Kålsommerfugle

Der er efterhånden en vis trafik af hvide kålsommerfugle i kålmarkerne. Det plejer ikke at give de store problemer her i forsommeren, men der skal holdes øje med æg og små larver, så evt. bekæmpelse kan indsættes rettidigt.

Løg

Generelt

Det går stærkt med det varme vejr, så der skal nu passes på med ikke at komme bagefter med ukrudtet. Der er godt gang i løgsortering alle steder. Der er jo også rigtig mange løg, der skal afsted. Heldigvis forlyder det, at kvaliteten er god. Prisen for de røde er god og opvejer lidt de alt for lave priser på de gule.

Generelt er der en rigtig fin fremspiring, men enkelte steder blev der dannet skorpe efter den kraftige regn. Det er ikke nemt at være løg med 4 cm tyk skorpe. Der er prøvet at tromle uden den store effekt. På enkelte arealer kan det være aktuelt at vande. Der skal så vandes med så lidt som muligt og gentages hver 5-6. dag.

Vanding

Alle sætteløg skal have 25 mm om ugen nu. Der er vandet enkelte arealer med såløg, og hvis der ikke kommer regn i de næste 1-2 uger, er det aktuelt i mange såløg.

Ukrudtsbekæmpelse i konventionelle såløg efter fremspiring

Planen er beskrevet i GrønsagsNyt 4 og 5. Men nu er såløgene så store, at der er begyndt med 2-3 behandlinger med 0,1-0,15 l [Xinca/Maya](#) pr. ha. Denne lave dosering kan gentages hver 3-4. dag, hvis løgene er i god vækst. Buctril har yderligere kraftig virkning, og vi kender ikke helt den rigtige dosering.

En del steder er man allerede begyndt at bruge 0,1-0,2 [Fenix](#) pr. ha sammen med Xinca/Maja, hvis ukrudtsarterne bekæmpes bedst med Fenix. Det kan f.eks. være Læge-jordrøg og spildraps. Det er også ok, når vi har så varmt vejr og løgene er kraftigt grønne. Ellers skal der ventes, til

løgenes 2. blivende blad er 3 cm og det ikke er koldt, så kan der bruges blanding af Xınca/Maya og [Fenix](#). Der startes med 0,1-0,15 l Xınca/Maya + 0,2-0,3 l [Fenix](#) pr. ha.

Ukrudtsbekæmpelse i konventionelle sætteløg

Der har været god virkning af de første behandlinger og det er nu, der skal afsluttes. Der kan stadig bruges 0,2-0,25 l [Xınca/Maya](#) + 0,3-0,5 l [Fenix](#) pr. ha. Husk, at sprøjtefristen på Xınca/Maya er 90 dage. På Buctril er den 28 dage.

Er der kamille, brandbæger eller tidsler, kan der blandes 0,035 kg [Matricon 72 SG](#) pr. ha. i sammen med Xınca og Fenix. Denne dosering vil kun virke på små kamiller og brandbæger, mens effekten på tidsler kun vil være en kortvarig hæmning. Det er desuden vigtigt, at temperaturen helst er 20 °C og i hvert fald over 15 °C. Ellers virker det ikke. Er der Gul Okseøjle kan der bruges 0,2-0,4 l [Lentagran](#) pr. ha sammen med Xınca og Fenix. Det er ikke afprøvet så mange steder endnu og vi skal prøve det mere, inden vi ved, hvor meget det tager på løgene. Men det virker i hvert fald på Gul Okseøjle.

Hvis der er græs i sætteløgene, kan det bekæmpes med 0,35 l [Select 240 EC](#) + 0,35 l Renol pr. ha. Hvis rapgræsset er stort, skal der bruges 2 x 0,35 l Select + 0,35 l Renol pr. ha. Hvis der er kvik, skal der anvendes 2,5-4 l [Focus Ultra](#) + 0,5 l Dash pr. ha. Hvis løgene skal anvendes til bundtløg, skal der passes på sprøjtefristen, som er 40 dage.

Sprøjtefrister

Vedr. sprøjtefrister, antal behandlinger, afstandskrav og restriktioner vedr. antal behandlede ha henvises via midlernes hyperlink til <https://middeldatabasen.dk>.

Det er brugerens ansvar, at alle regler omkring anvendelse bliver overholdt. Følg derfor linkene på de enkelte midler til middeldatabasen.

Gødning

Sålgene skal have fået den første N og K gødning efter fremspiring og sætteløgene skal færdiggødes på de "gode" jorde. På den letteste jord, skal den sidste N gives senere for at undgå udvaskning.

Gulerod

Næsten alle gulerødder er nu sået. Kun de sidste vintergulerødder er tilbage samt marker med snack gulerødder. For de sidst såede marker kan det blive en udfordring med tørt såbed. Det er vigtigt, at frøene lægges i fugtig jord, og at jorden kan holde på fugten så længe, at frøene lige når at spire. Hvis de når at sætte kimrod i jorden i løbet af 3-4 dage, skal de nok komme op af jorden. For at finde fugt i såbedet skal man vælge enten at så direkte efter opsætning af bedene og inden jorden begynder at tørre - altså samme dag. Eller jorden skal have tid til at sætte sig 4-5 uger med falsk såbed, så jordens kapillar-effekt genskabes. Hvis jorden alligevel er tør, kan såbedet evt. reddes ved at vande umiddelbart inden såning eller umiddelbart efter såning. Det har aldrig være nogen god løsning at vande sig til fugt i såbedet, men det kan blive nødvendigt frem for at så i tør jord. Man kan også vælge at så dybere i jorden. Heller ikke dette er nogen god løsning. Hvis jorden er løs bliver, der meget hurtigt tørt ned til frøene, og skulle der komme regn efter såning og jorden slemmer til, vil små spirer, der kommer dybt nede fra, få problemer med at bryde selv en tynd skorpe. Gulerødder må max. sås i 3 cm's dybde - 1½-2 cm i fugtig jord er det optimale.

Det har været så varmt i maj måned, at fiberdugen ikke gør meget gavn. Enkelte dage har temperaturen under dugen været så høj, at den gør mere skade end gavn. Der er kun ganske lille forskel i størrelsen mellem gulerødder, som har været dækket og gulerødder som ikke har været dækket med fiberdug i maj måned.

Skurvvanding

De tidlige gulerødder er klar til skurvvanding. Det er vigtigt med rettidig skurvvanding, når det er tørt. De første hold sået i marts har nu en størrelse af 20 cm top og en rod, som har skiftet farve til orange. De næste hold sået omkring 1. april har en størrelse, hvor de skal skurvvandes første gang. Gulerødder skurvvandes, når de begynder at skifte farve fra hvid til orange rod og tre uger frem. Gulerødder sået sidst i april og i maj skurvvandes første gang ca. 40 dage efter såning og tre uger frem under forudsætning af, at jorden er tør i de øverste 5-10 cm.

Konventionelle gulerødder sået ca. 1. april klar til skurvvanding.

Gulerodsfluer og agerugler

Husk opsætning af gule limplader til gulerodsfluer og feromon fælder til agerugle-varslings. Begge dele startes op i denne uge.

Mangan mangel

Tørt vejr, varme og kraftig vækst giver også anledning til Mn-mangel i de små gulerødder. Intensiv bekæmpelse af rodukrudt og stenstrenglægning, som giver løs jord før såning, fremmer også risikoen for Mn-mangel. Specielt de helt små gulerødder med 1-3 løvblade er modtagelige for Mn-mangel og bør dækkes af med en Mn-sprøjtning. Når først gulerødderne når en størrelse af 10 cm's tophøjde, vil rodnettet ofte være så stort, at vi sjældent ser Mn-mangel i gulerødderne. I økologiske gulerødder på let jord, hvor gulerødderne skal konkurrere med ukrudt om mikronæringsstofferne, bør man holde ekstra øje med Mn-mangel og evt. sprøjte med mangansulfat. Husk at der i de økologiske gulerødder skal foreligge en konsulentterklæring, inden der sprøjtes, og at mangansulfat ikke må tilsættes traditionel additiv. Aminosol kan derimod anvendes som additiv i økologiske gulerødder.

Pastinak/persillerod

Der er begrænset muligheder for ukrudtsbekæmpelse i pastinak og persillerod. Derfor er det vigtigt at sprøjte med Roundup lige inden fremspiring eller i økologisk produktion at brænde lige inden fremspiring. De nysåede marker skal tilses næsten dagligt for ikke at komme for sent. Det er også vigtigt, at sprøjtning sker dagen inden fremspiring for at sikre bedst mulig effekt. Herefter skal man som udgangspunkt regne med, at pastinak og persillerod skal renses og evt. hånd-luges efter fremspiring.

[Fenix](#) er godkendt til mindre anvendelse med maksimalt 2,5 l/ha pr. år, heraf max 1,5 l/ha efter fremspiring. [Boxer](#) er også godkendt til mindre anvendelse med 2 l/ha per sprøjtning og maksimalt 4 liter/ha per år. Boxer er effektiv mod sort natskygge, fuglegræs og burrener. Men pas på - både Fenix og Boxer kan være hårde ved pastinak og persillerod.

Rødbeder

Det er tid til at så rødbeder. Vejret har de sidste 2 uger været så varmt, at man fint har kunnet så rødbeder allerede først i maj uden de store fremspiringsproblemer.

Ukrudt bekæmpes efter fremspring med metamitron ([Goltix](#), [Goliath](#)) og phenmedipham ([Betanal](#), [Herbasan](#)). Begge midler hæmmer fotosyntesen, og virker bedst som bladmiddel ved høj temperatur i solskin. [Safari](#) er også godkendt til rødbeder og kan evt. tilsættes med 7,5 g/ha til 2. og 3. sprøjtning. Husk at der er 90 dages sprøjtefrist på [Safari](#) i rødbeder.

Jordskokker

Jordskokkerne er spiret frem og står nu i en højde af 10-15 cm. De strækker sig hurtigt og i løbet af få dage når de en højde, hvor man ikke længere kan rense og strigle over rækkerne. Da jordskokkerne hurtigt får højde uden at fylde ret meget til siderne, giver de heller ikke meget konkurrence overfor ukrudt. Derfor skal man være over jordskokkerne lige til det sidste med renseren. De udløbere, som sætter knolde, ligger højt i jorden og løber let ud i en afstand af 50 cm eller mere. Derfor skal renseren gå så højt i jorden, at udløberne ikke skades.

Sødkartofler

Sidste uge i maj eller første uge i juni er det tid til at udplante stiklinger af sødkartofler. Det er vigtigt, at jordtemperaturen er høj. Roddannelsen går i stå, hvis det er koldt. Det kan derfor være en fordel af plante stiklinger (rooted cuttings) i bede dækket af sort plastik med drypvanding eller ukrudts-dug som f.eks. MyPex. Sødkartoflerne bør dækkes af fiberdug samme dag, som de er plantet ud.

Sødkartoffelplanterne tåler dårligt klimaskiftet fra væksthus til friland. Bladene visner, hvis de ikke akklimatiseres inden udplantning. Sødkartofflernes blade tåler desuden dårligt, at fiberdugen ruller hen over planterne i vinden. Dugen bør ligge stramt og løsnes i takt med, at planterne vokser, eller planterne kan holdes fri af fiberdugen med bøjler under dugen. Efter udplantning kan man blot håbe på fortsat varme.

Arrangementer

Specielt for løg:

24. maj 10:40 2. erfamøde Samsø. Vi mødes hos Ejnar og Rasmus Bager, Sildeballe 2, 8305 Samsø. Derefter køres til Jens Kjeldahl. Jeg vil gerne have tilmelding senest dagen før, på pk@seges.dk. Til tilmelding hedder mødet: GR17/1-18.

31. maj kl. 9:00

Den "store" ukrudtsmarkvandring på Sjælland og besøg på Flakkebjerg, Aarhus Universitet. Peter Hartvig deltager og fortæller om nyt vedr. ukrudtsbekæmpelse. Vi mødes ved Hardy Hansen, Møllevej 36, Tornemark, 4262 Sandved. Hos Hardy ser vi såløg og på vej til Flakkebjerg ser vi sætteløg hos Claus Hunsballe.

Ud over at vi ser på ukrudtsbekæmpelse i løg, er der demonstration af Naio, OZ 440 i broccoli. Det er en selvkørende robot som radrenser autonomt og meget præcist, hvis marken er jævn! Den kan også strigle og hyppe, når det er aktuelt.

På Flakkebjerg ser vi på forsøg med:

- Etablering af løg efter reduceret jordbehandling med særligt fokus på ukrudt
- Tostrengt båndsprøjtning til ukrudtsbekæmpelse i løg
- Strategier til bekæmpelse af løgskimmel uden Acrobat.

Inden vi afslutter med frokost kl. 13:00, får vi en rundvisning på Flakkebjerg. Frokosten er sponsoreret af SeedCom.

Der er tilmelding absolut senest mandag den 28. maj kl. 10. Kantinen i Flakkebjerg skal have endelig besked om deltagerantal.

19. - 21. juni Sommertur til Østrig, Slovakiet og Ungarn.

2019

28.-29. jan. Årsmøde, Vejle Centerhotel. *Bemærk, at det er mandag-tirsdag.*

Ole Scharff

Tlf: 87 40 66 34 / Mobil: 40 73 19 58
ohs@seges.dk

Lars Møller

Tlf: 40 84 30 11
lrn@seges.dk

Karina Frandsen

Tlf: 87 40 66 12 / Mobil: 21 64 80 85
kfr@seges.dk

Emma Christiani Skov

Tlf: 87 40 66 01 / 30 66 61 78
esko@seges.dk

Pernille Kynde

Barselsorlov

Richard de Visser

Tlf: 87 40 66 10 / Mobil: 30 53 87 16
rdv@seges.dk

Peder Krogsgård

Tlf: 40 37 46 51
pk@seges.dk